

Розділ 3

ПОВОЄННА УКРАЇНА І СВІТ: ФІЛОСОФСЬКИЙ, ПРАВОВИЙ ТА ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРСИ

УДК 17.022.1(477:470+571)

Володимир ЛАВРИНЕНКО
(м. Київ)

Ціннісний вимір України і Росії

Вже сама назва конференції «Мир після війни» в часи, коли війна ще триває, свідчить про цінності, які сповідує український народ: мир, віра в перемогу, віра в майбутнє, правда, добротність.

В цьому контексті варто порівняти ці цінності з цінностями, які сповідує російський народ та його правителі. Це важливо з точки зору усвідомлення нами і всім цивілізованим світом причин і мети агресії Росії та висновків для майбутнього.

Власне мета агресії була викладена нещодавно на сайті офіційного російського агентства РІА «Новости» від імені такого собі Тимофія Сергєйцева під заголовком «Що Росії робити з Україною». Вона полягає ні більше, ні менше в ліквідації України як нації через так звану «денацифікацію та деєвропеїзацію», під якою він (читай Кремль) розуміє знищення України [1]. Для її досягнення кремлівський людоджер поставив людство на межу катастрофи. Виникає правомірне запитання: що таке відбулося з російським народом і його керівниками, щоб ставити такі хворобливі цілі?

Які цінності вони сповідують, щоб ставити такі людиноненависницькі цілі?

По перше, що можна стверджувати: росіяни схильні до брехні, насильства, алогічності. Це їх «цінності». Згадаємо, як ще не так давно, у лютому 2015 р. відповідаючи на питання про те чи можуть росіяни колись прокинувшись узнати, що почалася війна з Україною, Путін відповів: «Я думаю, что такой апокалипсический сценарий вряд ли возможен, и надеюсь, что до этого никогда не дойдет» [2]. Цинічно збрехав.

Друге. З приходом у Кремль В. Путіна в російській історичній національній свідомості відродилися ідеологія грубої сили, радикального православ'я. Причому ця ідеологія була фактично нещодавно «освячена» патріархом Кирилом під час своєї скандальної проповіді на початку березня 2022 р, в якій він завив «про право на війну, тому що це священна мета». Фактично це ідеологія фашизму, адже в її основі лежить ідея про домінування російської нації, нібито унікальної, яка переважає інші нації на кшталт України. У країні, що не вчинила жодного каяття за злочини комуністичного тоталітаризму, стик між кланом, що походив із КГБ і радикальною православною слов'янофільською ідеологією стало поворотним моментом в історії Росії.

Нарешті третє. Важливо зрозуміти тривожно велику народну підтримку, яку зберігає Путін. Є, звичайно, пропаганда, яка двадцять років його правління

формує свідомість людей. Насправді, хвороба набагато старша. За останні десятиліття відбулося як стверджував провідний історик Юрій Афанасьєв, в своєму останньому інтерв'ю «расчеловечение России и ее умерщвление как людского сообщества» [3]. Думаю звідси пояснення тому варварському способу ведення війни, атак на громадянську інфраструктуру, масовим умисним вбивствам цивільних людей, жорстоким масовим згвалтуванням, які чинять військові Росії в Україні. Показовим в цьому плані є свідчення білоруської письменниці Світлани Алексієвич, яка запитала одну російську матір: чому Ви мовчите, адже Ваш син загинув? У відповідь вона почула: мені тоді не дадуть мільйон, а на цей мільйон я хочу купити дочці квартиру [4]. Це показове свідчення про те, що російське суспільство хворе і для нього людське життя нічого не варте.

Таким чином, боротьба українського народу це не тільки боротьба за право бути незалежною та суверенною нацією. Результат цієї війни матиме значний вплив на подальший розвиток людства і визначатиме роль демократії і цінностей які об'єднують вільні країни, що прагнуть розвитку та мирного співіснування.

Пам'ятаймо слова нашого українського Пророка:

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі.

Література

1. Что Россия должна сделать с Украиной. РИА Новости. Режим доступа: <https://ria.ru/20220403/ukraina-1781469605.html>
2. Путин: апокалиптический сценарий войны с Украиной не пройдет. Интерфакс Украина. Информационное агенство. Режим доступа: <https://interfax.com.ua/news/political/252097.html>
3. Какую победу празднует Путин: Последнее интервью Юрия Афанасьева Радио Свобода. Радио Свобода. Информационный портал. Режим доступа: <https://www.svoboda.org/a/26986653.html>
4. Светлана Алексиевич: «Путин сегодня в каждом русском сидит». 14 мая 2015 г. Хартия'97%. Информационный портал. Режим доступа: <https://charter97.org/ru/news/2015/5/14/151459/>

УДК 17.022.1:355.01

**Тетяна Іванівна АНДРУЩЕНКО,
Тетяна Вікторівна АНДРУЩЕНКО (м. Київ)**

Війна: духовно-естетичні та моральні цінності – утвердження чи перегляд

Війна – це випробовування як людей, так і їх цінностей. Традиційно усталений суспільний порядок вибухає разом із першими ракетами по мирним